

Gezamenlijke eindrapportage Giro555-actie 'Help slachtoffers ramp Filipijnen'

Verslag: Oxfam Novib

Over ons

Oxfam Novib is onderdeel van Oxfam, een internationale confederatie van 17 ontwikkelingsorganisaties. Samenwerking is het hart van ons werk. Want niemand lost armoede en onrecht alleen op. Wij werken samen met lokale partnerorganisaties in ontwikkelingslanden, overheden en bedrijven en met het Nederlandse publiek. Samen werken we in meer dan 90 landen.

In de activiteiten na de orkaan Haiyan heeft Oxfam zowel direct werk uitgevoerd als indirect met lokale partners, om te zorgen voor een tijdige levering van goede hulp. Oxfams werk concentreerde zich op de regio's Oost Samar (niet onderdeel van dit verslag) en Leyte inclusief Tacloban City en Cebu.

Historie in het gebied

Oxfam werkt al zo'n 25 jaar op de Filipijnen en heeft in die periode naast vele noodhulp- en rampenbestrijdingsprogramma's een scala aan langere termijn ontwikkelingsprogramma's uitgevoerd op het gebied van bijvoorbeeld reproductieve gezondheidszorg, goed bestuur, vergroten van de weerbaarheid van mensen om tegenslagen zoals mislukte oogsten en rampen op te vangen en conflicttransformatie. Daarnaast pleit Oxfam actief bij lokale en regionale beleidsmakers voor een adequaat armoedebestrijdingsbeleid en voor het effectief toekennen en inzetten van leningen verstrekt door o.a. de Wereldbank, de Aziatische Ontwikkelingsbank en de ASEAN (Associatie van Zuid-Oost Aziatische landen) en is gericht op beleid voor armoedebestrijding, op de opbouw van weerbaarheid tegen rampen (DRR, afkorting van *Disaster Risk Reduction*), en op de gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen.

Totaal te besteden van Giro555: € 5.875.695

Totaal besteed tot 31 december 2015: € 5.875.695 (100% van te besteden bedrag)

Resultaten van onze hulpverlening met geld van Giro555

Oxfam heeft met Giro555-financiering aanvankelijk gewerkt in de sectoren Water en sanitaire voorzieningen en Levensonderhoud. Tijdens de wederopbouwfase zijn er ook activiteiten geweest in de sectoren Bescherming en Rampen-management. Binnen alle sectoren zijn aandacht en activiteiten voor gender en monitoring en evaluatie geïntegreerd, ondersteund met fondsen uit het programmamanagementbudget.

Water en sanitaire voorzieningen

Het WASH-programma dat met Giro555-gelden werd gefinancierd werd uitgevoerd in de westelijke gemeenten van Leyte, tot aan de start van de wederopbouwfase in maart 2015. Na maart 2015 richtte het programma zich op wederopbouw in Tacloban City en op het eiland Bantayan.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555

Plan	Resultaat 1: 150.000 vrouwen, mannen, meisjes en jongens hebben betere toegang tot en beschikking over veilig drinkwater. Resultaat 2: 30.000 gezinnen in de doelgroep zijn in staat om betere
------	---

	<p>hygiëne toe te passen in een veilige en in de cultuur passende omgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Resultaat 3</u>: Gezinnen in de geselecteerde gebieden hebben toegang tot en maken gebruik van sanitaire voorzieningen.
<p>Resultaat tot 31 december 2015</p>	<p>35.000 gezinnen hebben toegang tot veilig drinkwater, door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitdelen van 34.597 waterpakketten, • Uitdelen van 109.206 flessen waterdesinfectiemiddel, • De bouw/installatie van 137 gemeenschapskranen, • Reparatie van 7 waterreservoirs, • 23 waterputten uitgerust met bescherming tegen verontreinigingen, • Installatie van 7 handpompen, • 2 bunkhouses voorzien van materialen voor watervoorziening • 20 reservoirs voor opvang van regenwater in scholen, voor gebruik door scholen en gemeenschappen, • Verbetering van 2 waterleidingstelsels in scholen, zodat scholieren toegang hebben tot water, • Installatie van 1 chloreringsmachine, • Uitvoering van 4 testen van 3 stelsels voor waterlevering ter verzekering van de kwaliteit van water, • 8 lokale overheidsinstanties voorzien van technische steun in het ontwikkelen van WASH plannen, • 1 leerbezoek over onderhoud aan succesvolle watersystemen. <p>Verbeterde hygiëne is tot stand gekomen door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opzetten van 98 WASH-comités, waardoor 56% van de vrouwen in hun wijk voorlichting over hygiëne en gezondheid kregen, • 6.081 families hebben langdurig houdbare behandelde muskietennetten ontvangen, • Bijna 8.000 mensen is getoond hoe de handen goed te wassen, waaronder 62,5% vrouwen. Scholieren namen ook deel aan oefeningen over handen wassen, waaronder 80% meisjes, • Uitdelen van hygiënepakketten (36.086 aan families en 297 aan schoolkinderen), • 102 mensen kregen training in hygiëne waarbij de gemeenschap het voortouw neemt, die vervolgens veranderingen bewerkstelligden in 11 <i>barangays</i> (gemeenten) met 47 dorpen, • Introductie in 18 dorpen van Community Led Total Sanitation (CLTS) waarvan 15 zijn gecertificeerd als Zero Open Defecation dorpen (ZOD), • 35 scholen hebben een oriëntatie en demonstratie met leerkrachten en leerlingen gedaan over hoe de handen goed te wassen, • Productie van verschillende soorten informatie-, educatie- en communicatiematerialen en evenementen (IECs) over het beheer van vast afval en hygiënepromotie, • Uitvoering van 2 marktstudies over marketing van sanitaire voorzieningen om de beste oplossingen en mogelijkheden voor families te vinden voor de bouw van eigen toiletten, • Opleiding van 15 metselaars voor de bouw van goedkope wc's als onderdeel van de strategie door middel van sanitaire marketing, • Inrichten van 1 demonstratieruimte met 11 verschillende types low-cost toiletten, • Partnerschap met Negros Women for Tomorrow Foundation (NWTF), zodat gezinnen die geïnteresseerd zijn in low-cost toiletten leningen met een minimale rente kunnen afsluiten, • Uitvoering van marketingactiviteiten met betrekking tot sanitatie in 21 dorpen en 3 gemeenten.

	<p>Verbeteringen in afvalbeheer, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beïnvloeding van gemeentelijk beleid op afvalbeheer via 3 Solid Waste Management Committees in 3 gemeentes en 21 dorpen, • 3 studies over Solid Waste Management hebben geleid tot 3 plannen voor vast afvalbeheer op basis van de Solid Waste Management Act (RA 9003) van de Filipijnen, • 1 leerbezoek van het afvalbeheer-bestuur aan een succesvolle gemeente over beheer van vast afval, • 1.116 activiteiten gericht op Zero Open Defecation in 18 dorpen Grote activiteit, in sub-dorpen gebeurt dit wekelijks, en wordt gemonitord door het gezondheidsdepartement van de overheid, • Bouw van 1 centraal afvalverwerkingscentrum in 1 gemeente, • Bouw van 12 decentrale afvalverwerkingscentra in 12 dorpen, • Verstrekken van 156 afvalbakken aan gemeentes en dorpen voorzien in ondersteuning voor 'Geen afvalscheiding, geen verzameling'- afvalbeleid. Het merendeel van de vuilnisbakken zijn van gerecyclede ijzeren trommels, • Verstrekking van 416 kleine vuilnisbakken aan scholen ter ondersteuning van de afvalcampagnes, • Verstrekking van 1 plasticshredder aan 1 gemeente, voor de versnippering van kunststoffen ten behoeve van de verkoop en het genereren van inkomsten voor werknemers in afvalverwerking, • Uitvoering van 1 WASH Inventarisatie en Analyse-oriëntatie met 18 WASH commissieleden op hervestiginglocaties, • Organisatie van 1 reflectieworkshop over evacuatiecentra met 33 personen afkomstig uit overheidsinstanties en leiders van ontheemden voor kennis over evacuatiemanagement en WASH in evacuatiecentra. <p>Verbeterde sanitaire voorzieningen, door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouw van 177 toiletten voor gezinnen, • Bouw van 53 gemeenschappelijke toiletten, • Bouw van 64 toiletten voor scholen, • Reparatie of verbetering van 15 toiletten voor scholen, • Bouw van 31 gemeenschappelijke wasruimtes, • Bouw van 25 handenwas-faciliteiten in scholen, • Reparatie/verbetering van 2 handenwas-faciliteiten in scholen.
Besteed bedrag tot 31 december 2015	€ 3.403.622

Toelichting op afwijkingen van het plan:

De doelstelling voor reparatie van watertoevoer en sanitaire voorzieningen werd naar beneden bijgesteld, omdat de coördinatie met de doelgroep en overheidsmedewerkers langzamer ging dan verwacht. In juli 2014 verklaarden de regering en de VN dat de noodfase was beëindigd. Oxfam was al bezig met een herziening op basis van werkelijke behoeftes, en besloot om het WASH-programma in het westen van Leyte te beëindigen en te focussen op andere prioritaire gebieden. Vanaf april 2015 werd ingezet op de noden op het eiland Bantayan en in Tacloban City.

Levensonderhoud

Het programma voorzag in dringende voedselbehoeftes en het herstel van levensonderhoud met geld-voor-werkprojecten, uitkeringen van contant geld, en het leveren van bestaansmiddelen (o.a. zaden, gereedschap) in het westen van Leyte. Met uitkeringen van contant geld heeft Oxfam bijgedragen aan het herstel van de lokale economie en versterking van economische kansen van de getroffen. Om duurzame effecten te bereiken is er in samenwerking met instanties, inclusief die van de overheid, training gegeven in

organisatieontwikkeling en in het verantwoord afbouwen van de hulp. Vanaf april 2015 werd prioriteit gegeven aan het toewijzen van fondsen voor herhuisvestinglocaties in Tacloban City.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p><u>Resultaat 1</u>: 10.000 kwetsbare gezinnen hebben toegang tot voldoende voedsel en andere basisbehoeftes gekregen waardoor zij in staat zijn gesteld weer zelf in hun levensonderhoud te voorzien.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Resultaat 2</u>: markten voor voedsel en eerste levensbenodigdheden functioneren weer na input van contant geld en goederen.
Resultaat tot 31 december 2015	<p>Oxfam heeft 10.373 kwetsbare gezinnen geholpen met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitkeringen in geld aan 2.186 gezinnen, • Geld-voor-werk projecten voor 4.009 gezinnen, • Steun in geld en goederen voor 3.364 kwetsbare gezinnen, • Beroepstraining voor 139 personen, • Training van 14 groepen in ontwikkeling van het ondernemerschap, • Steun aan 4 groepen met broodwinning in de visserij in de ontwikkeling van gemeenschappelijke visserijondernemingen en beheer van natuurlijke hulpbronnen aan de kust, • Steun aan 6 groepen met broodwinning in kokosnootbomen in de ontwikkeling van gemeenschappelijke ondernemingen, • Samenwerking met de <i>National Irrigation Authority</i> (NIA) en 2 irrigatiecoöperaties in Ormoc City, heeft geleid tot herstel van 2 pakhuizen voor rijst en 1 rijstmolen, • Ontwikkeling van samenwerking met <i>City Agriculture Office</i> van Ormoc m.b.t. ongediertebestrijding waar rijstboeren elk jaar door worden getroffen, • Opzetten van 10 werkgroepen die het weer monitoren in samenwerking met de <i>City Agriculture Office</i> van Ormoc, • Herbepanting van 5 hectare mangrovebos, • Organisatie van 3 schoolfora over noodzaak van bescherming van natuurlijke hulpbronnen aan de kust en in zee. • Formeel organiseren en registreren van 10 groepen bij DOLE (Afdeling voor Werk en Werkgelegenheid) als 'people's organizations' (POs). • Ontwikkeling van 2 IEC-materialen over 2 plagen die kokosnootbomen aantasten en delen met kokosnootboeren. • Deelname van 1.500 IDP families in onderzoek naar afwisselende bronnen en mogelijkheden van inkomen.
Besteed bedrag tot 31 december 2015	€ 1.295.423

Toelichting op afwijkingen van het plan:

Na 6 maanden toonde een Oxfam-analyse aan dat de markten zich snel herstelden, en dat zelfs kleinschalige handelaren steun kregen van voormalige zakenpartners en hun inkooprijzen verlaagden om sneller te herstellen. Dit had negatieve gevolgen voor kleinschalige boeren en vissers. Daarom richtte het programma zich, in plaats van op kleinschalige handelaren, op steun aan duurzame inkomensgenererende projecten, zoals geïntegreerde landbouwsystemen, alternatief levensonderhoud en ondernemingen van vissers- en boerenassociaties of coöperaties. Hierdoor zijn basisorganisaties en de weerbaarheid van gemeenschappen versterkt, terwijl ook hogere inkomens werden gerealiseerd voor vrouwen en mannen. Momenteel worden in Tacloban City nog activiteiten rond levensonderhoud uitgevoerd.

Bescherming

Onder het cluster bescherming zijn activiteiten uitgevoerd rondom ontheemding en gender. Tijdens de gehele projectduur is gender in alle onderdelen van het werk opgenomen. Waar

nodig werden op zich staande activiteiten uitgevoerd, maar de benadering was allereerst om deze activiteiten te integreren in het werk rond WASH en Emergency Food Security and Vulnerable Livelihoods (EFSVL).

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p>Resultaat 1: Consultaties ter herkenning van de behoeftes en bevordering van gelijkwaardige deelname van vrouwen aan besluitvorming.</p> <p>Resultaat 2: Adequate nood- en hersteldiensten.</p> <p>Resultaat 3: Tijdige en accurate informatie over diensten ter bescherming tegen geweld en andere bedreigingen.</p> <p>Resultaat 4: Consultaties over geschikte duurzame oplossingen voor ontheemding.</p>
Resultaat tot 31 december 2015	<p>Herkennen van de behoeftes van vrouwen en bevorderen van gelijkwaardige deelname van vrouwen aan besluitvorming, onder meer door samenwerking met andere organisaties, lobby voor betere oplossingen voor herstel en herhuisvesting en training aan leiders (waaronder vrouwen) van comités.</p> <p>Bevorderen van fatsoenlijke nood- en hersteldiensten, door middel van lobbyactiviteiten. In Tacloban City, bijvoorbeeld, is vanuit 8 opvangcentra een federatie van ontheemden opgezet, die met succes bij de gemeente een lobby hebben uitgevoerd en hun zorgen over de basisdiensten hebben geuit.</p> <p>Verstrekken van informatie over diensten ter bescherming tegen geweld en andere bedreigingen, zoals (mede-)organisatie van een mediaforum over ongediertebestrijding, het herstel van de bescherming voor vrouwen en kinderen in het regionale ziekenhuis en verbetering van de Roze Kamer voor vrouwen en kinderen bij de Filipijnse nationale politie in Ormoc City.</p> <p>Bevorderen van geschikte en duurzame oplossingen voor ontheemding, onder andere door deelname en vertegenwoordiging van ontheemden in verschillende fora over herhuisvesting, voorlichting over hervestigingrechten, consultaties over hervestigingkwesaties en beleidsbeïnvloeding bij verschillende overheidsinstanties.</p> <p>Gender:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inductie voor medewerkers over gender, waaronder WASH en gender, gender-based violence en gender in emergencies. • Bouw van toiletten die rekening houden met de behoeftes van vrouwen. • Geld-voor-werk projecten met activiteiten specifiek voor vrouwen, en kinderopvang voor deze vrouwen. • Uitvoering van 2 Gender Sensitivity Training(GST)/Gender and Development (GAD) planning sessies met als resultaat GAD-plannen in 3 gemeentes. • Organisatie van 4 workshops over de zorg voor vrouwen die deelnemen in levensonderhoud- en WASH-programma's. • Organisatie van 1 sessie over LGBT-rechten in Bantayan (op verzoek van een LGBT-groep). • Organisatie van 4 sessies over gender-based violence voor jongeren en ouders. • Zwemles voor 40 paar moeder-dochters • Opstellen van kennisproducten: (1) Gender Snap-Shot; (2) Voortgang van het Nationale Forum 'Vrouwen na de Storm'. • Rehabilitatie van de Bescherming voor Vrouwen en Kinderen van het regionale ziekenhuis.

	<ul style="list-style-type: none"> • Verbetering van de Roze Kamer van de Filipijnse nationale politie in de Afdeling Vrouwen en Kinderen in Ormoc City. • Training voor 55 leraren (44 vrouwen) over gender, geweld en WASH-integratie op scholen. • Training van 4 Oxfam projectpartnerorganisaties over gender en bescherming. • Reorganisatie en training voor 51 vrouwelijke overlevenden van geweld tegen vrouwen zodat zij andere overlevenden van geweld tegen vrouwen in Tacloban kunnen steunen. • 1 mannenorganisatie is georganiseerd door MOVE (Men opposed to Violence-Against-Women Everywhere), met Plan International als partner. • Uitvoering van 1 onderzoek over onbetaald zorgwerk in een post-rampencontext. • Organisatie van 6 bewustwordingssessies over gender en geweld-tegen-vrouwen in de gastgemeenschappen van hervestigingslocaties. • Opzetten van een bewustwordingscampagne in Tacloban City samen met overheid, partners en de gemeenschap. • Opstellen van plannen (en budget) voor Gender and Development in 12 dorpen. • Afronden van het Gender and Development plan voor Tacloban City.
Besteed bedrag tot 31 december 2015	€ 190.379

Toelichting op afwijkingen van het plan:

In vorige rapportages zijn deze activiteiten opgenomen onder andere clusters. Na de laatste rapportage hebben veel activiteiten onder dit cluster plaatsgevonden. Zodoende wordt in deze eindrapportage wel op dit cluster gerapporteerd.

Rampen-management

Rampenmanagement vormde een onderdeel van alle activiteiten uitgevoerd met Giro555-fondsen. Een aantal activiteiten heeft betrekking tot rampenmanagement specifiek en omvatten onder meer beleidsbeïnvloeding, maar ook noodhulptrainingen en mitigatieactiviteiten.

Noodhulp en wederopbouw met geld van Giro555	
Plan	<p>Resultaat 1: DRR-beleidsbeïnvloeding: De regering is in staat zich voor te bereiden en te reageren op rampen die gemeenschappen kunnen treffen. Gemeenschappen zijn weerbaar voor, tijdens en na rampen.</p> <p>Resultaat 2: Beleidsbeïnvloeding over herhuisvesting van vissersgezinnen naar veiligere gebieden.</p>
Resultaat tot 31 december 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling van 10 rampenrisicovermindering en –beheersplannen voor 10 dorpen op het eiland Bantayan. • Opstellen van 23 rampenplannen 3 gemeenten en 20 barangays op het eiland Bantayan. • Organisatie van 3 noodhulptrainingen (Water Search and Rescue and Basic Life Support) in 3 gemeentes op het eiland Bantayan. • Organiseren van 6 simulatieoefeningen om de rampenplannen te testen. • Ondersteuning van 2 mitigatieactiviteiten – planten van mangrove in 1 dorp en transport van boomzaden voor het ‘groenproject’ van 1 gemeente. • Ondersteuning van 1 Mangrove Learning Conference, zodat de

	<p>ervaring op het eiland Bantayan wordt gedeeld met de overheid, NGOs en <i>people's organizations</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Steun aan scholen, omdat zij vaak als evacuatiecentra dienen, middels DRR-campagnes onder schoolbesturen en leerlingen.
Besteed bedrag tot 31 december 2015	€ 28.626

Toelichting op afwijkingen van het plan:

In eerdere rapportages heeft Oxfam niet op dit cluster gerapporteerd, deze activiteiten hebben veelal plaatsgevonden na de vorige rapportage.

Programma-management

Tot maart 2015 werd een deel van de financiering besteed voor kosten voor programmamanagement van het team in Ormoc. Het betreft onder andere salarissen voor de managers, project- en financieel medewerkers en ondersteunend personeel. Vanaf april 2015 wordt een deel gebruikt ter ondersteuning van het management in de veldkantoren op Bantayan en in Tacloban.

Het noodhulpprogramma is opgebouwd uit thematische teams: a) WASH, b) EFSVL, c) overlappende thema's zoals gender, bescherming, en monitoring en evaluatie, d) logistiek, personeel, financiën en management.

De teams voor WASH en EFSVL hebben een elk een coördinator, medewerkers en technische specialisten. Hetzelfde geldt voor de teams gender, bescherming, en monitoring en evaluatie. Het team voor logistiek, personeel en financiën bestaat uit leidinggevenden en medewerkers. Het betreft vrijwel geheel lokale staf. De algemene leiding van het programma is in handen van een programmamanager.

Uitgaven aan programmamanagement met geld van Giro555	
Besteed bedrag tot 31 december 2015	€ 546.347

Toelichting op afwijkingen van het plan: niet van toepassing.

Uitdagingen en beperkingen

De uitdagingen waren de volgende:

- Logistiek: plaatselijke leveranciers van allerlei goederen die Oxfam uitdeelt, zoals hygiënepakketten, hebben onvoldoende capaciteit om op tijd grote hoeveelheden goederen te leveren.
- Om bureaucratische redenen is de uitvoering van projecten door de nationale overheid, die een sleutelrol heeft, voor basisvoorzieningen, onderdak en levensonderhoud vaak erg langzaam.
- Sleutelfiguren in overheidsinstanties doen te weinig aan het betrekken van ontheemden bij deelname en vertegenwoordiging in plaatselijke ontwikkelingsstructuren voor herhuisvesting programma's. Oxfam dringt hier voortdurend op aan in coördinatiebijeenkomsten.
- Personeel: werving van gekwalificeerde staf op lokaal niveau was problematisch in het begin van de noodhulp, vanwege concurrentie tussen NGO's.
- Gekozen functionarissen op gemeentelijk en provinciaal niveau zijn al vroeg begonnen aan hun verkiezingscampagne, en zien graag dat programma's als die van Oxfam hun politieke ambities steunen voor de verkiezingen van volgend jaar.
- Gendergelijkheid blijft een uitdaging gezien het feit dat de gevallen geweld tegen vrouwen nog steeds toenemen in het gebied.

Oxfam bouwde met geld van Giro555 53 gemeenschappelijke toiletten.

Kinderen van de San Agustin Elementary School leren in de klas over hygiëne.

Thema's in de hulpverlening

Samenwerking & coördinatie

Oxfam is actief geweest in de clusterbijeenkomsten die tijdens de noodhulpfase door de regering en UNOCHA werden opgezet. Naar mate de noodhulp overging naar de fase voor wederopbouw en ontwikkeling, werden kleinere technische werkgroepen (TWG) opgezet die het clusterstelsel vervingen. Zoals gebruikelijk in deze fase van de hulp vindt de meeste coördinatie nu plaats via bilaterale bijeenkomsten en discussies met andere INGO's, of wanneer de regering oproept tot een bijeenkomst met lokale NGO's, INGO's en de particuliere sector.

Beleidsbeïnvloeding en bescherming worden opgepakt in coördinatie met verschillende NGO's en INGO's die aan herstel en herhuisvesting werken, via de UNRCO, en met de overheidsinstanties in samenwerking met de verschillende clusters voor hervestiging, infrastructuur en openbare diensten.

Op het gebied van gender in Tacloban coördineert Oxfam met andere INGO's en is er permanente coördinatie met relevante overheidsinstanties, voornamelijk op lokaal niveau, waaronder lokale en regionale afdelingen van het Ministerie voor Sociale Zaken en Ontwikkeling, en relevante stadsbureaus in Tacloban.

Werkprincipes en standaarden

Tijdens het ontwerp en de uitvoering van de response zijn Sphere-standaarden in acht genomen, net als humanitaire principes, principes voor bescherming en voor gender en Oxfam's Code of Conduct. Naast deze principes en standaarden houden wij ons ook aan principes van community development en -organisatie, en de standaarden van de overheid op WASH en infrastructuur.

Verantwoording

Oxfam past mechanismen toe die zorgen voor afstemming tussen de teams in het veld en de gemeenschappen. Vooral:

- Participatie van overheidsmedewerkers en -instanties in de inventarisatie van behoeftes, planning, uitvoering, monitoring en evaluaties.
- Hotline telefoonnummers voor vertrouwelijke feedback.
- Klachtenbureau en zgn. *exitinterviews* (afsluitingsgesprekken).
- Regelmatige bijeenkomsten met gemeenschappen en informatie-uitwisseling met betrekking tot bv. Projectplannen.

- Oxfams kantoor staat tijdens kantooruren open voor de zorgen van bezoekers uit de gemeenten, scholen en overheid.

Monitoring en evaluatie

Monitoring en evaluatie is gebaseerd op inventarisatie en analyse van behoeften, begin en eindstudies, onderzoek of goederen goed terecht zijn gekomen en het beoogde effect hebben gehad, feedback van gemeenschappen, reflectiesessies en evaluaties. Ook zijn gespecialiseerde medewerkers voor Monitoring, Evaluation and Learning (MEL) in de vier programmagebieden aangesteld.

- Interviews met doelgroepen na distributie van NFI's scoorde voor 98% bevredigend. Uit dit onderzoek bleek de behoefte aan bouwmaterialen in sommige gemeenschappen nog steeds heel hoog was.
- Interviews toonden aan dat de bijdragen in contant geld vooral werden besteed aan voedsel, huizenreparatie en hygiëne. Sommige mensen hadden de selectiecriteria niet goed begrepen. Oxfam heeft daarom bij latere activiteiten meer aandacht besteed aan uitleg van criteria en het selectieproces.
- Veel ongevraagde positieve feedback over Oxfam's werk was vooral te horen in lokale radio praatprogramma's.
- Regelmatige feedback met partners in het gebied.
- Learning review gedaan in Ormoc, Bantayan en Tacloban.

Capaciteitsopbouw

Gedurende de hele hulpoperatie heeft Oxfam gewerkt in samenwerking met gemeenschapsorganisaties en -groepen, en die versterkt. Er zijn meer dan 500 gemeenschapsleden als personeel en vrijwilligers geworven en getraind. We hebben de kennis en capaciteit van lokale overheidsinstanties en gemeenteraden ontwikkeld, als mede die van zorgvrijwilligers op dorpsniveau. Dit heeft wezenlijk bijgedragen tot het handhaven van de openbare gezondheid, vooral in tijdelijke opvang en tentenkampen.

Momenteel vindt capaciteitsopbouw meer plaats met de directe begunstigen van projecten, waaronder kinderen, vrouwen, gezinnen, ontheemden, gemeenschapsgroepen en associaties en door de overheid ingestelde raden en comités voor water, afvalverwerking, gender en DRR.

Als deel van de technische ondersteuning voor het mainstreamen van gender in programma's heeft Oxfam sessies over gender georganiseerd voor partners (NGO en overheden).

Kwetsbare groepen

Gender en vrouwen vormen de kern van alles wat Oxfam doet. Dat betekent dat projecten proberen deelname en leiderschap van vrouwen aan te moedigen en interventies zijn gender-sensitief.

Oxfam zet zich in om alle kwetsbare mensen in de gemeenschappen te bereiken en te betrekken in de noodhulp. Bij het uitdelen van hulp in de noodhulpfase, krijgen de meest kwetsbaren voorrang. Wanneer wij toiletten bouwen in scholen, of watersystemen verbeteren, ontwikkelen wij deze zodat ze toegankelijk zijn voor vrouwen, kinderen, ouderen en gehandicapten.

Problemen rond levensonderhoud en reproductieve gezondheidszorg voor vrouwen als ook GBV en beschermingszorgen zijn doorverwezen naar de verantwoordelijke overheidsinstellingen. Daarnaast zijn er doorverwijzingen geweest naar andere INGOs, waaronder Plan International.

Pleitbezorging en lobby

Oxfam werd door de internationale en lokale media vaak benaderd voor informatie over de ramp en de noodhulpoperatie. Beleidsbeïnvloeding heeft vanaf de eerste dag plaatsgevonden. Die ging over hulp aan en bescherming van kwetsbare slachtoffers, en de ontwikkeling van capaciteiten voor weerbaarheid in de toekomst.

Toekomst hulpverlening

In het westen van Leyte en in Bantayan zullen lokale overheid en 'people's organizations' de programma's en projecten van Oxfam voortzetten nu onze hulpoperatie ten einde is gekomen. Overdracht heeft inmiddels plaatsgevonden. Een aantal INGO's blijven actief in de betroffen gebieden, waaronder Save the Children, Islamic Relief Worldwide en Caritas, met programma's op WASH en levensonderhoud. Oxfam heeft met deze organisaties gecoördineerd.

Beeld: Jay Brian Estafia/Oxfam

Leo laat zijn klas de juiste manier van handen wassen zien.

Kinderen leren over hygiëne

Verlegen loopt Leo naar de wastafel. Hij stak zijn hand op om zijn klas de juiste manier van handen wassen te laten zien, zoals hij heeft geleerd van de vrijwilligers van de WASH Club.

Bantayan is zwaar getroffen door tyfoon Haiyan en scholen op het eiland vormen geen uitzondering. Desondanks werden scholen gebruikt als primaire evacuatiecentra voor honderden families. Maar door een gebrek aan functionele faciliteiten hebben veel mensen hun toevlucht gezocht in wildpoepen, in het bos of op nabijgelegen stranden.

De scholen zijn inmiddels weer open, maar toegang tot water en sanitaire faciliteiten blijft gebrekkig. Het gebrek aan hygiëne vormt een groot risico voor kinderen die vatbaar zijn voor ziektes. Bovendien verspreiden ziektes zich in deze onhygiënische omgeving snel. Naast reparatie en bouw van faciliteiten werkt Oxfam daarom aan de promotie van sanitair en hygiëne door WASH Clubs, gevormd door scholieren zelf.

WASH Clubs bestaan uit scholierenvertegenwoordigers, die na een training over WASH op School de Club leiden. Zo leren zij hun medescholieren over hygiëne, zoals de juiste manier van handen wassen, het drinken van veilig of behandeld water, afvalscheiding en het gebruik van latrines. Deze aanpak mobiliseert kinderen een actieve leiderschapsrol te nemen en anderen aan te zetten tot juiste hygiëne.

Mevrouw Cervantes, begeleider van de WASH Club op een basisschool in Madridejos, is onder de indruk: "Kinderen bij ons op school hebben ontzettend veel geleerd over de juiste manier van handen wassen en over de risico's van wildpoepen".